

Lectura de textos - LG

A [Biblioteca Nacional de España](#) celebra a oitava edición do Día das Escritoras, unha iniciativa que a BNE organiza en colaboración coa [Federación Española de Mulleres Directivas, Ejecutivas, Profesionales e Empresarias](#) (FEDEPE) e coa [Asociación Clásicas e Modernas](#); coa colaboración de [Asociación Colexial de Escritores](#) (ACE) e o [Centro Español de Dereitos Reprográficos](#) (CEDRO), para reivindicar o labor e o legado das escritoras ao longo da historia. E este 16 de outubro imos rir e falar do pracer. Porque o riso e a ledicia son transgresoras en sociedades que aínda esixen das mulleres un certo recollemento e modestia.

Porque para esta 8ª edición, o tema elixido é **O pracer, a ledicia e o riso das mulleres**, en torno aos que xira a selección de textos e as autoras.

Desde a Biblioteca Escolar sumámonos á celebración como cada ano, participando dende as nosas materias e xunto as Bibliotecas Escolares de Galicia. Coa lectura destes textos, homenaxeamos este 16 de outubro a estas autoras:

Marica Campo

María Pilar Campo Domínguez, máis coñecida como **Marica Campo**, naceu no Incio o 24 de febreiro de 1948 e é unha escritora galega especializada en literatura infantil e xuvenil. Recibiu o Premio da Cultura Galega de Letras en 2022, co que destacan o seu compromiso para achegar a lingua galega ás xeracións máis novas, o seu labor pola defensa da cultura galega e o seu activo traballo para fomentar valores como o feminismo, o ecoloxismo ou a solidariedade".

TEXTO 1:

Biografía de **María Balteira**, no *Álbum das mulleres* (2007)

María Balteira foi a máis sonada das **soldadeiras** da nosa época medieval. As soldadeiras eran mulleres adscritas á Corte que tiñan como oficio cantar e bailar e recibían por iso unha soldada, de aí o nome. Nas ilustracións do *Cancioneiro de Ajuda* aparecen danzando, tocando as castañetas ou o pandeiro na compañía do xograr que tanxe unha guitarra ou unha viola.

Temos noticia da Balteira polas cantigas de escarnio que lle dedican dez trovadores, verdadeiro arquetipo do que na actualidade se deu en chamar anti-retrato ou retrato descortés. Pedro Amigo de Sevilla e Pedro de Ambroa, betanceiros ambos os dous; Pero da Ponte e o propio Afonso X o Sabio son algúns dos autores que fixeron dela albo das súas burlas. Por eles coñecemos unha muller paradigma de todos os vicios e transgresións que a época condenaba, malia ser parte deles, nun exercicio de dobre moral. Boca xuradora; practicante do tiro con bésta en competición cos homes; xogadora de dados; trampulleira no xogo; libre no xeito de xacer con cregos, escolares, xogares, etc.; transmisora de doenzas venéreas e supersticiosa.

Como no caso das demais soldadeiras, non se fai ningunha referencia á súa arte. Eran tempos en que, teoricamente, a muller só podía elixir entre practicar o amor santo no claustro ou no matrimonio, lonxe do pracer, ou ser soldadeira para gozar malia entrar nunha certa marxinalidade. [...] Fica a dúbida sobre que datos das cantigas responden á súa auténtica biografía porque estas son un tópico literario en que conflúe a sátira dos autores co ánimo de facer rir... En todo caso, a visión que se nos ofrece responde ao imaxinario masculino da época, cheo de prexuízos machistas..., a cimbrar entre a veneración ás santas e o vituperio ás soldadeiras, entre as Cantigas de Santa María ou as Cantigas de Amor e as obscenidades das de Escarnio. Mais a lenda desta muller traspasa os séculos e segue inspirando a autores e autoras dos nosos días que a ven como unha avanzada do *carpe diem*, leda e gozadora, e tamén como un ar de liberdade nas rixidas normas coas que o sistema patriarcal marcou sempre o territorio feminino.

Texto 2: [Cantiga de João Vasques de Talaveira](#) (séc. XIII)

*O que veer quiser, ai cavaleiro,
 María Pérez, leve algum dinheiro,
 senom nom poderá i adubar prol.*

*Quen'a veer quiser ao serão,
 María Pérez, lev'alg'em sa mão,
 senom nom poderá i adubar prol.*

*Tod'home que a ir queira veer suso,
 María Pérez, lev'algo de juso,
 senom nom poderá i adubar prol.*

Quen queira ver, ai cavaleiro,
 a María Pérez, leve algún diñeiro
 se non, non conseguirá nada.

Quen a queira ver no serán
 a María Pérez, que leve algo na man
 se non, non conseguirá nada.

Todo home que a queira ir ver arriba
 a María Pérez, que leve algo debaixo
 se non, non conseguirá nada.

Texto 3:

Sés (María Xosé Silvar): [“Canto aquí, canto na Habana”](#)

Canto aquí, canto na Habana
 Canto aquí, canto na Habá
 E como canto tan ben
 Canto onde me peta.

Agora comezo eu
 Comezo por comezar
 A que primeiro comeza
 Primeiro ha de acabar.

Canto aquí, canto na Habana,
 Canto onde me peta.

Hei de cantar aquí embaixo
 E hanme sentir arriba
 Para que diga miña nai
 Esa é a miña filla

Eu se canto fago ben
 Eu se canto fago ben
 Canto pola miña gorxa
 E non pola de ninguén

(Fragmento de Castelao)

Vou a dar a despedida
 vou a dar o parabén
 vou a dar a despedida
 que ma dan a min tamén.

Somos do sul e do norte
 Somos de aquí e de acolá
 Que o sinta a xente da Habana
 De Vigo e de Bogotá.

Somos máis perto que lonxe
 Somos pobo, somos chan
 Semente de liberdade
 Para vivir como irmáns.

María Xosé Silvar, máis coñecida como Sés (A Coruña, 1982), é unha cantautora galega de orixe bergantiñá.

**Equipos de
 Dinamización
 da Lingua Galega**